

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci obžalovaného **J. Z. predtým J. O., rod. P. a spol. pre trestný čin skrátenia dane** podľa § 148 ods. 1, ods. 3 zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. zák.), spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 zák. č. 140/1961 Zb. (Tr. zák.), prerokoval na neverejnom zasadnutí 29. októbra 2008 v Bratislave sťažnosť Krajského prokurátora v Trnave, ktorú podal proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 10. júna 2008, sp. zn. 1T 67/1998 a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 149 ods. 1 písm. b/ zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. por.) prvostupňové uznesenie **sa z r u š u j e** a vec **sa v r a c i a** Krajskému súdu v Trnave, aby v nej znovu **konal a rozhodol**.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Trnave uznesením z 10. júna 2008, sp. zn. 1T 67/1998, podľa § 172 ods. 2 písm. a/ zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. por.) zastavil trestné stíhanie obžalovaného J. Z., predtým J. O., rod. P. pre trestný čin skrátenia dane podľa § 148 ods. 1, ods. 3, sčasti spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 zák.č.140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. zák.), ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe, že

I. obžalovaný J. O.

dňa 15. júna 1992 A. ako predávajúci uzatvorila s obžalovaným J. O. ako kupujúcim, ktorý sa vydával za zástupcu firmy J., rámcový kontrakt č. 4/92 na dodávku liehovín v množstve cca 1 milión fliaš s tým, že liehoviny budú vyvezené do zahraničia, pričom z poverenia obžalovaného J. O. kontrakt za kupujúceho – odberateľa popísal Ing. J. K..

Na základe uvedeného kontraktu, ktorému predchádzalo ústne jednanie, obžalovaný J. O. sám alebo prostredníctvom iných doteraz nezistených osôb vo firme F. prevzal

1. dňa 12. júna 1992 na základe faktúry č. 204029/92 zo dňa 12. júna 1992 celkovo 17 820 fliaš po 0,7 litra 40% vodky po 28 Kčs, za ktorú zaplatil 498 960 Kčs bez dane z obratu, ktorá predstavuje sumu 1 097 712 Kčs,
2. dňa 12. júna 1992 na základe faktúry č. 204028/92 zo dňa 12. júna 1992 celkovo 17 820 fliaš po 0,7 litra 40 % vodky po 28 Kčs, za ktorú zaplatil 498 960 Kčs bez dane z obratu, ktorá predstavuje sumu 1 097 712 Kčs,
3. dňa 12. júna 1992 na základe faktúry č. 204030/92 zo dňa 12. júna 1992 celkovo 17 820 fliaš po 0,7 litra 40 % vodky po 28 Kčs, za ktorú zaplatil 498 960 Kčs bez dane z obratu, ktorá predstavuje sumu 1 097 712 Kčs,
4. dňa 15. júna 1992 na základe faktúry č. 204034/92 zo dňa 15. júna 1992 celkovo 17 820 fliaš po 0,7 litra 40 % vodky po 33 Kčs, za ktorú zaplatil 588 060 Kčs bez dane z obratu, ktorá predstavuje sumu 1 152 597,60 Kčs,
5. dňa 15. júna 1992 na základe faktúry č. 204041/92 zo dňa 15. júna 1992 celkovo 17 820 fliaš po 0,7 litra 40 % vodky po 28 Kčs, za ktorú zaplatil 498 960 Kčs bez dane z obratu, ktorá predstavuje sumu 1 097 712 Kčs,
6. dňa 15. júna 1992 na základe faktúry č. 204045/92 zo dňa 15. júna 1992 celkovo 17 820 fliaš po 0,7 litra 40 % vodky po 28 Kčs, za ktorú zaplatil 498 960 Kčs bez dane z obratu, ktorá predstavuje sumu 1 097 712 Kčs,
7. dňa 18. júna 1992 na základe faktúry č. 204090/92 zo dňa 18. júna 1992 celkovo 20 124 fliaš po 0,5 litra 40 % rumu po 19 Kčs, za ktorý zaplatil 382 356 Kčs bez dane z obratu, ktorá predstavuje sumu 885 456 Kčs,

8. dňa 18. júna 1992 na základe faktúry č. 204089/92 zo dňa 18. júna 1992 celkovo 20 124 fliaš po 0,5 litra 40 % rumu po 19 Kčs, za ktorý zaplatil 382 356 Kčs bez dane z obratu, ktorá predstavuje sumu 885 456 Kčs,
9. dňa 18. júna 1992 na základe faktúry č. 204088/92 zo dňa 18. júna 1992 celkovo 20 124 fliaš po 0,5 litra 40 % rumu po 19 Kčs, za ktorý zaplatil 382 356 Kčs bez dane z obratu, ktorá predstavuje sumu 885 456 Kčs,
10. dňa 19. júna 1992 na základe faktúry č. 204108/92 zo dňa 19. júna 1992 celkovo 17 820 fliaš po 0,7 litra 40 % vodky po 28 Kčs, za ktorú zaplatil 498 960 Kčs bez dane z obratu, ktorá predstavuje sumu 1 097 712 Kčs,
11. dňa 19. júna 1992 na základe faktúry č. 204109/92 zo dňa 19. júna 1992 celkovo 17 820 fliaš po 0,7 litra 40 % vodky po 28 Kčs, za ktorú zaplatil 498 960 Kčs bez dane z obratu, ktorá predstavuje sumu 1 097 712 Kčs,

Alkohol bol predávajúcim účtovaný za cenu bez dane z obratu, pretože obvinený uviedol, že je určený na vývoz do zahraničia a v zmysle § 3 ods. 4 zák. č. 73/52 Zb. o dani z obratu v znení novely č. 107/92 Zb. účinného v čase spáchania skutku, obrat z predaja tovaru do zahraničia nepodliehal dani. Obžalovaný potom, čo zabezpečil prepravu tovaru, alkohol deklarovaný na vývoz do zahraničia nevyviezol, ale na jeho príkaz bol vyložený na rôznych miestach republiky, pričom nepriznaním a neodvedením dane z obratu skrátil štátny rozpočet o 11 492 949,60 Kčs.

II. obžalovaný J. O. a obžalovaný Ing. M. F.

Dňa 30. novembra 1992 firma B. ako predávajúci uzatvorila s firmou D. – Nemecko ako kupujúcim kúpno predajnú zmluvu na odber 150 000 l borovičky za cenu 22 Kčs za liter

a 150 000 l rumu za cenu 22 Kčs za liter, ktorú dňa 16. decembra 1992 rozšírili o odber ďalších 32 000 l rumu za cenu 22 Kčs za liter a 52 000 l vodky za cenu 22 Kčs za liter, pričom pri uzatváraní zmluvy boli spoločne s G. D. prítomní Ing. M. F. a obžalovaný J. O., ktorého G. D. v prítomnosti vedúcich pracovníkov firmy B. splnomocnil na zastupovanie pri realizácii ďalšieho priebehu obchodu, najmä platby a prepravy tovaru do zahraničia.

Na základe uvedenej zmluvy obžalovaný J. O. a obžalovaný Ing. M. F. vo firme s.r.o. B. po vzájomnej dohode prevzali

1. dňa 1. decembra 1992 na základe dodacích listov č. 2066 a 2067 celkovo 26 000 litrov 40 % borovičky, na ktorú im bola vystavená faktúra č. 616 zo dňa 4. decembra 1992 na sumu 572 000 Kčs bez dane z obratu,

2. dňa 2. decembra 1992 na základe dodacieho listu č. 2069 celkovo 13 000 l 40 % rumu, na ktorú im bola vystavená faktúra č. 617 zo dňa 4. decembra 1992 na sumu 286 000 Kčs bez dane z obratu,

3. dňa 7. decembra 1992 na základe dodacích listov č. 2077 a 2075 celkovo 26 000 litrov 40 % borovičky a na základe dodacích listov č. 2076 a 2078 celkovo 26 000 litrov 40 % rumu, pričom borovička im bola vyfakturovaná faktúrou č. 621 zo dňa 8. decembra 1992 v sume 572 000 Kčs a rum faktúrou č. 620 zo dňa 8. decembra 1992 v sume 572 000 Kčs, v oboch prípadoch bez dane z obratu,

4. dňa 8. decembra 1992 na základe dodacieho listu č. 2079 celkovo 13 000 litrov 40 % borovičky a na základe dodacieho listu č. 2080 celkovo 13 000 litrov 40 % rumu, pričom alkohol im bol fakturovaný faktúrou č. 621 zo dňa 8. decembra 1992 v sume 572 000 Kčs bez dane z obratu,

5. dňa 9. decembra 1992 na základe dodacieho listu č. 2083 celkovo 13 000 l 40 % borovičky, v sume 286 000 Kčs bez dane z obratu,

6. dňa 10. decembra 1992 na základe dodacieho listu č. 2089 celkovo 13 000 litrov 40 % borovičky 286 000 Kčs a na základe dodacích listov č. 2090 a 2091 celkovo 26 000 litrov 40 % rumu v celkovej sume 572 000 Kčs, ktorá cena im bola fakturovaná faktúrou č. 624 zo dňa 10. decembra 1992 bez dane z obratu,

7. dňa 14. decembra 1992 na základe dodacieho listu č. 2101 celkovo 13 000 l 40% borovičky a na základe dodacích listov č. 2098, 2099 a 2100 celkovo 39 000 litrov 40 % rumu, pričom alkohol im bol vyfakturovaný faktúrou č. 626 zo dňa 16. decembra 1992 v sume 1 144 000 Kčs bez dane z obratu,

8. dňa 15. decembra 1992 na základe dodacieho listu č. 2103 celkovo 13 000 litrov 40 % rumu, ktorý im bol vyfakturovaný faktúrou č. 626 zo dňa 16. decembra 1992 v sume 286 000 Kčs bez dane z obratu, teda celkovo prevzali 234 000 litrov alkoholu, za ktorý zaplatili v hotovosti v pokladni firmy B. celkovú sumu 5 148 000 Kčs. Alkohol im bol účtovaný za cenu bez dane z obratu, pretože bol určený na vývoz do zahraničia a v zmysle § 3 ods. 4 zák. č. 73/52 o dani z obratu v znení novely č. 107/90 Zb. účinného v čase spáchania skutku, obrat z predaja tovaru do zahraničia nepodliehal dani. Obžalovaní po tom, čo zabezpečili prepravu tovaru, alkohol deklarovaný na vývoz rozpredali rôznym podnikateľom na území našej republiky, peniaze získané jeho predajom si ponechali, pričom nepriznaním a neodvedením dane z obratu skrátili štátny rozpočet o 21 528 000 Kčs.

K takémuto postupu viedla krajský súd predovšetkým skutočnosť, že obžalovaný Z. sa v súčasnej dobe nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v Českej republike, pričom výkon trestu mu končí až v roku 2018, a teda trest, ktorý mu môže byť uložený v rámci trestnej sadzby pre žalovaný trestný čin v posudzovanej veci a ku ktorému môže trestné stíhanie viesť, je s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu celkom bez významu popri trestoch, ktoré mu už boli uložené.

Okrem tejto skutočnosti je podľa názoru krajského súdu dôležité i zistenie, že obžalovaný sa mal skutkov dopustiť v roku 1992, obvinenie mu bolo vznesené až v marci 1994, prípravné konanie trvalo štyri roky, keďže obžaloba bola na súd podaná až v roku 1998. Krajský súd

musí vzhľadom na zmenu v zložení senátu vykonať hlavné pojednávanie odznovu, vypočítať 78 svedkov, pričom od spáchania skutkov už uplynula doba šesťnásť rokov.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote sťažnosť krajský prokurátor v Trnave a žiadal prvostupňové uznesenie podľa § 149 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušiť a uložiť krajskému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Rozhodnutie krajského súdu považuje za nezákonné. Dôvodil tým, že podľa § 21 ods. 2 Tr. zák. trestný rozsudok cudzieho štátu nemôže byť vykonaný na území republiky, ani tu mať iné účinky, ak vyhlásená medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná neustanovuje niečo iné, z čoho jasne vyplýva, že cudzozemské rozsudky v trestných veciach nie je možné vykonať na území našej republiky. V súvislosti s výkonom odsudzujúcich rozsudkov Českej republiky, by v zmysle medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná a ktoré krajský prokurátor v sťažnosti dôsledne špecifikoval, obžalovaný J. Z. mohol byť odovzdaný na výkon trestu odňatia slobody na územie Slovenskej republiky, a to na podklade rozsudku miestne príslušného krajského súdu, ktorý by uznal odsudzujúci rozsudok cudzozemského súdu na území našej republiky a v takom prípade by uznané cudzie rozhodnutie malo rovnaké účinky ako rozsudok slovenského súdu. Vyslovil však názor, že ani samotné uznanie odsudzujúceho rozsudku by neumožňovalo zastavenie trestného stíhania pre dôvod uvedený v § 172 ods. 2 písm. a/ Tr. por. Podstatou uznania cudzozemského rozsudku je v zmysle § 410 Tr. por. premena uloženého trestu na trest, ktorý by mohol slovenský súd uložiť, ak by v konaní o spáchanom trestnom čine rozhodoval on. Rovnaké právne účinky uznaného cudzozemského rozsudku ako rozsudku slovenského súdu sa týkajú premeny trestu, čo znamená, že s poukazom na uznaný cudzozemský rozsudok nie je možné napr. uložiť súhrnný trest, prípadne upustiť od jeho uloženia, pretože zrušenie rozsudku cudzieho štátu by znamenalo zásah do jurisdikcie tohto štátu. Spomínané cudzozemské rozsudky, týkajúce sa obžalovaného Z., však doposiaľ na území našej republiky uznané neboli.

Na podklade podanej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 147 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým môže sťažovateľ podať sťažnosť ako i konanie, ktoré predchádzalo napadnutému uzneseniu, pričom prihliadal aj na chyby, ktoré sťažnosťou vytýkané neboli a dospel k záveru, že sťažnosť krajského prokurátora je v celom rozsahu dôvodná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v plnej miere stotožnil so sťažnostnou námietkou sťažovateľa, že postup prvostupňového súdu, keď zastavil trestné stíhanie proti obžalovanému J. Z. pre skutky uvedené vo výrokovej časti napadnutého uznesenia z dôvodu uvedeného v ustanovení § 172 ods. 2 písm. a/ Tr. por., je nezákonné.

V konaní bolo nespochybniteľne preukázané, že obžalovaný J. Z. bol rozsudkom Krajského súdu v Prahe, sp. zn. 5T 57/2006, z 11. januára 2007 v spojení s Vrchným súdom v Prahe, sp. zn. 3To 21/2007, z 11. mája 2007 uznaný za vinného z majetkových deliktov a bol mu uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní deväť rokov so zaradením na výkon trestu do väznice s ostrahou .

Rozsudkom Mestského súdu v Prahe, sp. zn. 63T 17/2003, z 23. marca 2004, v spojení s uznesením Vrchného súdu v Prahe, sp. zn. 3To 48/2004, z 15. júna 2004 bol obžalovaný J. Z. taktiež uznaný za vinného pre majetkový delikt a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní päť rokov a tri mesiace so zaradením na výkon trestu do väznice s ostrahou.

Obžalovaný J. Z. v súčasnej dobe v Českej republike vykonáva uložené nepodmienečné tresty odňatia slobody, pričom koniec trestu má stanovený na 12. jún 2018.

V oboch prípadoch ide o cudzozemské rozhodnutia, ktoré neboli uznané na území Slovenskej republiky, a preto ich nie je možné na území našej republiky vykonať. Zastavenie trestného stíhania z dôvodu uvedeného v § 172 ods. 2 písm. a/ Tr. por. preto v prípade obžalovaného J. Z. neprichádza do úvahy. Procesným postupom upraveným v § 408 až § 414 Tr. por. by v zmysle medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná a ktoré sú špecifikované v sťažnosti, bolo možné pristúpiť k procesu uznania cudzozemských rozsudkov v prípade obžalovaného Z., avšak treba prisvedčiť sťažovateľovi, že ani v prípade keby k uznaniu týchto cudzozemských rozsudkov došlo, postup podľa § 172 ods. 2 písm. a/ Tr. por. by nebol možný.

Nezákonny postup prvostupňového súdu podľa § 172 ods. 2 písm. a/ Tr. por. viedol sťažnostný súd k zrušeniu napadnutého uznesenia a k vráteniu veci s tým, aby v nej súd znovu konal a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky tak ako i krajský súd za dôležité zistenie považuje skutočnosť, že od skutkov, ktoré mali obžalovaní J. Z. a Ing. M. F. spáchať, uplynula doba šesťnásť rokov. Obžalovaní sa skutkov, čiastočne aj spolupáchateľstvom, mali dopustiť ešte v roku 1992. Trestné stíhanie bolo začaté v roku 1994 a vtedy bolo obvineným aj vznesené obvinenie. Prípravné konanie trvalo štyri roky, keďže obžaloba bola podaná na súd v roku 1998. Od roku 2000 konal vo veci súd a z rôznych dôvodov (neúčast' svedkov, zmena v zložení senátu, stíhanie a výkon trestu obžalovaného Z. v cudzine) nebolo do dnešného dňa rozhodnuté v jej merite.

Ústava Slovenskej republiky v čl. 48 ods. 2 zaručuje, že každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov. Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolu č.11, ktorý nadobudol účinnosť 1. novembra 1998 v čl. 6 ods. 1 zakotvuje, že každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom. Primeraná lehota v ktorej má byť vec prejednaná, nie je výslovne stanovená, je však riešená judikatúrou Európskeho súdu a vyplýva z nej, že v trestnom konaní lehota začína plynúť od vznesenia obvinenia. Pri posudzovaní lehoty je potrebné prihliadať na zložitosť prípadu, chovanie osôb, ktoré mohli prispieť k priet'ahom a tiež k spôsobu, akým štátne orgány záležitosť prejednávali. Vo výnimočných prípadoch Európsky súd uznal za primeranú lehotu konania pred vnútroštátnymi orgánmi lehotu v trvaní šesť rokov.

S poukazom na vyššie rozvedené časové súvislosti v stíhaní oboch obžalovaných úlohou krajského súdu bude posudzovať, či v danom prípade neprichádza do úvahy postup podľa § 223 ods. 1 Tr. por. z dôvodu uvedeného v § 11 ods. 1 písm. h/ Tr. por. s prihliadnutím aj na okolnosť, že obžalovaný Z. je vo výkone trestu odňatia slobody v Českej republike do roku 2018. Tento postup je potrebné skúmať aj vo vzťahu k obžalovanému Ing. M. F., pretože práve on sa nijakým spôsobom nepodieľal na priet'ahoch v konaní spôsobených

okrem iných dôvodov aj pátraním po pobyte obžalovaného Z., ktorý bol vo výkone trestu v cudzom štáte.

Z doterajšieho procesného postupu krajského súdu nie je dostatočne preskúmateľné ako sa vypořádaval s trestným stíhaním spoluobžalovaného Ing. M. F.. Z výroku napadnutého uznesenia vyplýva, že bolo zastavené trestné stíhanie len obžalovaného J. Z.. Tomuto obžalovanému bolo i uznesenie doručené. Z obsahu spisu však nie je zrejmé, že by trestné stíhanie vo vzťahu k obžalovanému Ing. F., po zastavení trestného stíhania spoluobžalovaného Z., bolo vylúčené na samostatné konanie a ani že by bolo zastavené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z týchto dôvodov na podklade sťažnosti krajského prokurátora postupom podľa § 149 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušil prvostupňové uznesenie a vec vrátil Krajskému súdu v Trnave, aby v nej znovu konal a rozhodol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 29.októbra 2008

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v.r.
predseda senátu

Vypracovala: JUDr. Jana Serbová

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová